

je do tal: 8 stanovanjskih hiš, 9 hlevov, 8 senikov, 1 pod, 1 vinska klet, 2 kašči in 8 drugih gospodarskih poslopij. Škoda znaša nad 1 milijon Din.

Ogenj uničil žago v Beogradu. V noči 28. avgusta je uničil požar v Beogradu veliko parno žago, ki je bila last trgovsko-industrijske banke. Škoda znaša 6 milijonov Din.

Neznosna vročina v Parizu. Minuli teden so imeli v Parizu 45 stopinj C.

Najbolj moderno policijsko orožje. Ako ne more obvladati ob prilikah nemirov ali razgrajanj policija položaja, pokliče na pomoč gasilce in malokdaj je še odrekla voda kot pomirjevalno sredstvo na najbolj razvnete vročerkvneže. Na podlagi te izkušnje je pustila policija v Berlinu napraviti voz za metanje vodnih curkov. Gre v tem slučaju za tovorni avto, na katerem počiva z različnimi varnostnimi pripravami obdana posoda za vodo. Na vrhu vodnega stolpa je pritrjena jeklena cev, katero je mogoče vrteti na vse strani in iz katere brizga voda. Voz lahko obstreljuje z dolgotrajnimi vodnimi curki precej širok prostor in z lahkoto nazežene razgrajanje iz gotovega dela ulice. Dolgost vodnega curka znaša 50 metrov. Glede samoobrambe je zavarovan avto s tušnimi napravami in lahko brizga vodo po potrebi naprej, nazaj ter ob straneh in je nemogoče, da bi se kdo približal avtomobilu. Šipe okrog sedeža šoferja so zavarovane s posebnimi ščiti. Voza ne more poškodovati kamenje in ne revolverski strel.

Največji in najmanjši Francôz. Naborna komisija v Estrees Saint Denis na Francoskem je bila nemalo začudena, ko se ji je predstavil velikan, za katerega ni obstojala nobena mera. Velikan je stopil v sobo s priklonjeno glavo, da ne bi zadel v električni lestenelec, ki je visel s stropa. Ko so hoteli izmeriti njegovo višino, so morali merilo raztegniti prav do vrha in vendar je bilo še 3 cm premalo. Nato so ga poskušali stehitati, toda tehtnica je bila prešibka, da bi zaznamovala njegovo težo. Komisija se je dolgo posvetovala, kaj naj stori z možem. Končno se je odločila, da moža ne potrdi, kajti bilo bi res težko za takega velikana — meril je 2 m in 3 cm — dobiti odgovarjajočo uniformo in primerno posteljo. Nasprotje tega velikana je bil mehanik Pirra, ki se je istega dne predstavil naborni komisiji v Sarralbe — Lotaringija. Ta pa je meril samo 1 m in 16 cm in je torej eden najmanjših mož Francije. Seveda ga tudi niso potrdili.

Ljubezen v asfaltu. Pretekli mesec sta si dva zaljubljenca dala sestanek v neki tržaški ulici. Mladenič jo je potrpežljivo čakal v pekočem solncu. Pri tem ni niti opazil, da postaja tlak od vročine mehak in se mu udirajo čevlji v asfalt. Končno se je prikazalo dekle. Vesel ji hoče leteti nasproti, a se kljub hudim naporom ne more premakniti z mesta. Devojka mu hoče pomagati, a tudi njeni čevljički obtičijo v asfaltu. Dva delavca iz bližine pograbit fanto in ga vzdigneta kvišku. Pri tem se je nekaj hrupno raztrgalo: podplati so ostali v tlaku in zaljubljenec je bil

bos. Ona se je pa sezula in pustila čevlje na cesti. Ljudje so se silno smejali mlademu paru, ki je skočil v avtomobil in jo odkuril domov.

Kratka — a grozna povest. Trije tujci so se pripeljali v Newyork. Je že bilo zvečer, ko so stopili s parnika, ulice polne ljudi in so se morali pobrigati za prenočišče. Kakega posebnega nočišča, kakoršnega so želeli, niso našli. Newyork je bil baš to noč prenapolnjen s tujci. Slednjič po dolgem iskanju so iztahnili v velikem hotelu nebotičniku še eno prosto sobo v 56. nadstropju. Ako se pripelje človek v neznan deželo in če je še od vožnje tako utrujen, si vendar želi dokopati še do prvih utisov tujine. Se pač spreha brez pravega cilja po mestu, gleda izložbe in opazuje ljudi, katere srečava. Naši trije prijatelji so se tudi podali po mestu, da bi zadostili radovednosti. Jezik v Newyorku jim je bil tuj in radi tega so se kmalu izgubili v vlemestu. Šele proti 4. uri zjutraj, ko so se še jedva držali po koncu, so vendar našli svoj hotel. Vrtar, ki jim je odprl vrata, je rekel: »Gospodje, dvigalo je v prometu le do 3. ure popoldne. Vi boste morali v sobo po stopnicah!« Pri tem poduku je spreletel trojico strah — 56 nadstropij k nogam!! Nič ni pomagalo, morali so se podati na pot. Sklenili so, da mora povedati med potjo vsak eno kratko povest, ki bo trajala tretjino poti in mora učinkovati z napetostjo. Kmalu se je izkazalo, da jim je to sredstvo dokaj pomagalo, da so lezli veliko lažje navzgor. Prvi je pripovedoval nekaj tako smešnega, da so se zvižali od smeha. Ko je končal nalogo, so bili že v 20. nadstropju. Prišel je drugi. Bila je to resna povest, ki se je vrtela krog denarja in vse, kar zadeva denar, je pač zanimivo ter privlačno. Ko je zgotovil, so bili že v 40. nadstropju. Sicer niso stopali več tako lahko kakor v začetku; bili so že nepopisno trudni, dospeli so vendar le že tako visoko in teh 16 nadstropij še bodo že zmagali. Tretji je bil na vrsti, da začne s povestjo. »Jaz znam prigodbo«, je rekel, »a je preveč strašna, da je sploh ne upam vama zaupati.« — Prijatelj sta mu prigovarjala do 41. nadstropja z dobre

ga, a se je branil. »Ne morem in ne morem vama tega razodeti, je preveč grozno, nimata niti pojma, kako strašno!« Ko so se dvignili zasopli v 47. nadstropje in je še tretji vedno molčal, sta se razljutila prijatelja. »Toraj dobro«, je rekel, »Jaz bom vama povedal. Povest je čisto kratka, pač pa — razburljiva. Ne smeta mi delati pozneje nikakih očitkov, jaz sem vama prerokoval v naprej, da bodo moje besede prestrašne. Mi smo namreč pozabili ključ od naše sobe spodaj pri vratarju!«

Kaj znajo njujorški reparji? Pred dnevi se je posrečil dvema banditoma v Brooklynu ta le drzni napad na sredini najbolj obljudene ulice: Dva lopova sta se pognala s ceste na zunanjo stopnico avtomobila, ki je bil last bogatega draguljarja. Prisilila sta šoferja z napetima revolverjima, da je vozil nekaj milj iz mesta. Zunaj mesta sta izločila šoferja in zginila na avtomobilu s torbico, v kateri je bilo dragocenih kamnov za 100 tisoč dolarjev.

Tihotapec z urami. Gospod Marder iz Manchesterja se je zdel angleškimi carinskimi oblastem že dalj časa sumljiv kot tihotapec. Med njegovim zadnjim potovanjem po Evropi so ga dale tedaj na skrivaj opazovati in tako so dognale, da je nakupil veliko množino ur. Ko je stopil na domača tla, so mu tedaj cariniki malo natančneje preiskali kovček in so ugotovili, da ima — dvojno dno. Med dvojnimi dnoma pa so odkrili preko tisoč dragocenih ur. Nato so mu pretipali obleko. Nosil je navzlic vročini dva posebna telovnika, v obeh telovnikih so pa našli 365 ur. Vse to so mu zaplenili.

Dr. Marinič Fran, Maribor, Trubarjeva ulica 11, zopet redno ordinira od 9. do 11. in od 14. do 16. ure. 1080

»Heilige Saat.« V obvestilo vsem č. gg. duhovnikom, ki so naročili celotno delo »Heilige Saat«, sporočamo, da nam je založništvo Friedrich Pustet v Regensburgu pisalo: Četrta del izide zaradi nepredvidenih zaprek še le spomladi 1931. Pač pa izide I. del še tekom tega leta. — Nekaj izvodov »Heilige Saat« III. del je še na razpolago. — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Naša zemlja in število prebivalstva.

Statistični zavod v Haagu je ugotovil, da živita sedaj na svetu dve milijardi ljudi.

Ta statistična ugotovitev pripušča zanimiva sklepanja z ozirom na številni razvoj človeštva. Še pred 20 leti, leta 1910, so preračunali število prebivalstva na svetu na 1600 milijonov. V teh 20 letih je naraslo število za 400 milijonov, ali ravno za eno četrtino. Mi lahko smatramo porast prebivalstva ene dežele, enega sveta in tudi celotnega človeštva kakor pomnoženje kapitala z obresti od obresti. Vzemimo kot primer: Kapital 1600 Din bi se bil razmnožil od leta 1910 z obrestmi od obresti na 2 milijardi. To bi odgovarjalo letnemu obrestovanju od 1.12% in to je bila tudi razmnožilna sila pri lju-

deh od leta 1910 do danes. Stališče obrestnega računa je v našem slučaju umestno, ker je letna pomnožitev prebivalstva s porodi izhodišče za novo razmnožitev. Pri kapitalu začnejo roditi obresti že sadove po preteku enega leta, pri razmnoženju človeštva pa šele po enem človeškem rodu, torej po 25 letih, ker enoletniki še ne pridejo v poštev glede obresti. Človeštvo se torej da primerjati s kapitalom, ki je bil od leta 1910 do danes naložen na obresti od obresti po 1.12%. Je sicer to na videz malenkostna naložitev, ki je povzročila tekom 20 let 400 milijonov prirastka. Ako se bo dvigalo razmnoževanje prebivalstva s to silo, bo naraslo v okroglih 36 letih, torej v letu 1966, na celem svetu na 3 milijarde, v

145 letih, torej leta 2075, na 10 milijard. Kake pa bodo razmere tedaj, zna le Bog.

Nikakor pa ne smemo misliti, da je ta velikanski porast prebivalstva vzne mirljiv v primeru s površino naše zemlje. Površina zemlje znaša 510 milijonov kvadratnih kilometrov. Ako omejimo naš račun le na trdo zemljo, ki znaša eno tretjino celotne površine, pride približno na 1 kvadratni kilometer 12 oseb.

Kako malo prideta 2 milijardi prebivalstva v poštev z ozirom na celotno površino, lahko spoznamo, ako si predstavimo, če bi bili ti dve milijardi postavljeni na enem mestu, oseba tik osebe. V tem slučaju bi stalo celotno človeštvo na površini 400 kvadratnih kilometrov, na prostoru, kakor ga zavzema n. pr. velenje mesto Berlin.

Preračunajmo še, koliko kubičnega prostora bi rabili 2 milijardi oseb, ako bi položili človeka na človeka in jih spravili v skupen zaboj. Človek zavzema toliko kubičnih decimetrov (= 1 l) prostornine, koliko kilogramov tehta. Vzemimo, visoko računano, povprečno težo človeka na 100 kg, zavzema po tem računu sedajna množina prebivalstva na zemlji skupno 200 milijard kubičnih decimetrov = 200 milijonov kubičnih metrov. To bi bil zaboj, ki bi moral biti visok 600 m in ravno toliko dolg ter širok.

V primeri s skupno velikostjo naše matere zemlje sta 2 milijardi zemeljskih otrok malenkost. To nam naj bo v tolažbo, da bodo imeli na zemlji ljudje tudi tedaj dovolj prostora, ko se bode dvignilo njih število na tri in na deset milijard.

*

Ribiški doživljaji.

Kakor lovci, imajo tudi ribiči svojo posebno latinščino, v kateri pripovedujejo večkrat v domišljiji porojene doživljaje. Ribiška kronika zaznamuje slučaje, da je ujel ribič ribo z dvema čeljustmi, dvema repoma ter sploh vsemogoče v vodi živeče nestvore. V žolodcih luskarjev so pa že našli uprav čudešne reči. Tako n. pr. je ujel ribič na trnek 175 funtov (1 funt = ¼ kg) težko ribo (nemško: Stör) in našel v ribjem žolodcu te le predmete: cigaretno dozo, škaflo za sardine, nekaj trnkov, mošnjo s tremi holandskimi goldinarji, kovinasto medajlo in glavo nekega kipa.

Malo čudno se glasi tudi naslednji slučaj: Mlada gospa je zgubila pri vožnji v čolnu po Eylingen jezeru poročni prstan in bila vsled te izgube zelo žalostna ter potrta. Tamkaj, kjer jej je zdrknil prstan v vodo, je bilo jezero zelo globoko in ni bilo niti misliti na kako iskanje. Slučaj je že zmogel na svetu vse mogoče. Nekaj dni za tem je kupila ista gospa 5 funtov težko ščuko, jo je sama pripravljala in zadela pri trebljenju na tollkanj težko pogrešani prstan. Roparska in vedno glad-

Zobozdravnik dr. Franc Martin specialist za zobne in ustne bolezni

Maribor, Slovenska 9 zopet ordinira

na riba je morala v vodo se potapljajoči svetli predmet hlastno požreti in tako se je vrnil po čudnem slučaju ter ovinku nazaj v posest prvotne ter prave lastnice.

Nekaj podobnega je doživel ribič, ki je ribil na trnek z vzvišenega prostora. Zagrabila je za vabo ščuka. V trenutku, ko se je iztrgala, je potegnila močno za drog in pri tem so padli ribičevi naočniki v vodo. 14 dni za tem je prejel od svojega nekdanjega spremljevalca zavojček po pošti. Ko je razvil poslano, so bila njegova pri ribljenju zgubljena očala, a seve nekoliko poškodovana. V zavoju je še bila pismena rešitev uganke. 13 funtov težko »ščuko naočarko« je ujel omenjeni drugi ribič, ki je našel naočnike med ribjimi škrgami.

Da je mogoče ujeti ribo celo s pomočjo motornega kolesa, sta dokazala 2 trnkarja, ki sta zašla v neprijeten položaj. Ena od nju na trnek ujeta ščuka se je zagnala proti drugi strani reke in se je zagostila s trnkom ter motvozom vred bolj globoko med korenine. Vse vlečenje ter cukanje za žnoro je bilo zaman. Slučajno se je pripeljal brat enega ribičev po drugi strani reke na motornem kolesu. Po kratkem sporazumljenju je porinil kolo tik nad mesto, kjer je tičala riba in spustil motor z vso silo v pogon. Ropotanje motorja je tako presenečilo 10funtno ribo, da je hušnila iz skrivališča in že je morala tudi v ribičevo torbo.

Dva ribiča sta sedela ob bregu grajskega ribnika in zalezovala ščuke. Naenkrat se je žnora stresla in že je ni bilo mogoče več izvleči. Oba ribiča sta skušala rešiti trnek z dolgim drogom, kakor ga rabijo gasilci pri trganju goreče strehe. Vlekla sta in natezala in privlekla konečno z zadnjimi močmi iz blata viteški jekleni oklep. Motvoz je peljal skozi izrezo v rami v notranost, kjer se je skrivala tudi ščuka, ki je romala z oklepom vred na suho.

Ribič je ujel ribo (Alant), jo spravil v mrežo in jo skrbno zavezano potuknil pod vodo, da bi ostala do odhoda pri življenju. Naenkrat pa začne riba v mreži klofutati ter tolči po vodi, da je pljusnila voda visoko ter na vse strani. Trnkar se je zbal, da bi mu plen ne ušel, zagrabil za mrežo in izvlekel 8 funtov 350 gramov težko ščuko, ki je držala v žrelu ujeto ribo ter mrežo, a je tudi sama plačala drzno požrešnost s smrtjo.

Iz Labe na Češkem je potegnil ribič 20funtno ščuko, jo lopnil s kamnom po glavi, da bi jo ubil in hotel izrezati trnek. Njegova nepazljivost se je prav bridko maščevala. Naenkrat je omamljena roparica zaprla žrelo in en prst prestrašenega ribiča je ostal za vedno v ostri pasti.

Ribič je imel muho na trnku. Za muho je zagrabila žaba, za žabo ščuka. Ko je ribič dvigal plen iz vode, je izvlekel le žabo, ščuka je odplavala.

Pri ribljenju v nemškem Ammer jezeru ob reki Mole je obvisela ribiču na trnku 24funtna postrv. Presrečni ribič ni utegnil, da bi bil izvlekel ujeto s pomočjo žnore, ampak se je kar sam pogнал v vodo in prinesel v rokah orjaško postrv na veliko veselje gledalcev.

Star gospod, kateremu se ni prav sanjalo, kaj je ribljenje na večje ribe, je ujel na trnek velikega solača. Ker plena ni mogel kar tako izvleči, je pritr dil motvoz na čoln in odhitel v vas po pomoč. Imel je še to srečo, da je sullec počakal na trnku tako dolgo, dokler se ni vrnil gospod v družbi kmeta z mfožo, ki mu je spravil orjaka na suho.

*

Iz šale resnica.

(Doživljaj iz afriške džungle.)

Dva angleška raziskovalca sta bila z mnogoštevilnim spremstvom zamorcev na lovu na slone v džunglah osrednje Afrike. S sloni se sicer nista srečala, vendar sta opazovala življenje in kretanje raznih drugih izrednih živali in zverjadi. Posebnost afriških pragozdov in divjin so veliki nosorogi, ki postanejo v slučaju razdraženosti nevarnejši od leva ter slona.

Nekega večera sta taborila Angleža v džungli. Spremstvo je zakurilo dva mogočna ognja, da bi bili varni pred napadi od zverin, ki se boje ter ogibljejo žareče luči. Raziskovalca sta srečala pred svojim šotorom čaj, zamorci so se zabavali glasno po svoje pri ognju.

Pri pogledu na razigrano zamorsko družbo je vprašal eden od Angležev tovariša: »Kaj misliš, bi napravili ti le črni veseljaki, ako bi se začel bližati taboru nosorog?« Nagovorjeni je bil resnega mnjenja, da bi neustrašeno zapodili zverjad z gorečimi plamenicami. Tovariš ni verjel in trdil, da je zamorec bojazljivec, ki bi sigurno pobegnil, ako bi se mu bližala nosoroga nevarnost. Glede pravkar omenjenega vprašanja se Evropejca nista mogla zediniti. Enemu je padlo na um in je predlagal: »Kaj se bova prepirala. Pokličiva vsak svojega zamorskega strežaja, ki nama pravkar pripravljata ležišče. Ovijsva oba skupaj v najini sivi odeji. Naj se splazita po vseh štirih v bližnje grmovje, odkoder se naj pričneta bližati taboru s posnemanjem strašnega nosoroga. Bova se prepričala na lastne oči, ali je zamorec junak ali zajec.«

Predlog je bil obema po godu. Strežaja sta se smejala šali ter prinesla sivi odeji, ki sta bili res iste barve kakor